

ת"פ 64801/03/16 - עאמר אשתיו נגד פרקליטות מחוז צפון - פלילי

בית משפט השלום בקריית שמונה

ת"פ 64801-03-16 פרקליטות מחוז צפון- פלילי נ' אשתיו
תיק חיצוני: .

בפני	כב' השופט מורן מרגלית, סגן נשיא
המבקש	עאמר אשתיו
נגד	
המשיבה	פרקליטות מחוז צפון - פלילי

החלטה

בפניי בקשה להורות על ביטולו של כתב האישום אשר הוגש כנגד הנאשם בתיק זה מחמת 'הגנה מן הצדק' וזאת ממספר טעמים: ראשית, כתב האישום אינו מגלה עבירה, שנית, כתב האישום מכיל שתי עבירות אשר אינן יכולות לדור בכפיפה אחת ושלישית, מן הטעם כי העמדתו לדין של הנאשם נעשתה כחלק מאכיפה בררנית ואפליה פסולה.

פתח דבר:

כנגד הנאשם הוגש ביום 30.3.16 כתב אישום המייחס לו ביצוע העבירות הבאות: קבלת דבר במרמה, עבירה לפי סעיף 415(רישא) לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: **החוק**), הוצאת שיק ללא כיסוי, עבירה לפי סעיף 432(א) לחוק ועבירה של התחזות כאחר, עבירה לפי סעיף 441(רישא) לחוק.

מעובדות כתב האישום עולה, כי מר ראמי גאלב שתיו הינו בעל חברת מיתב אפרוחים בע"מ (להלן: **ראמי** וכן **החברה**, בהתאמה).

בקצירת האומר ייאמר, כי ביום 5.2.15 הגיע הנאשם לקיבוץ אורטל ברמת הגולן, הציג עצמו כ"ראמי" והתחזה לו בפני אמנון כספי מרפת צפון הגולן (להלן: **אמנון**) וזאת ל מנת לרמותו.

כמתואר בעובדות כתב האישום, הנאשם מסר לאמנון המחאה ע"ס 50,600 ₪ המשוכה מחשבון בנק שאינו פעיל, בידועו כי השיק יחולל ככל שינסו לפרעו, וקיבל במרמה תמורת המחאה חציר בשווי 67,000 ₪.

במעשים אלה, התחזה הנאשם כאחר, הוציא בידועין המחאה שאין על הבנקאי לפרעה וקיבל באמצעותה דבר במרמה.

הבקשה:

הטענה הראשונה אותה העלה המבקש בבקשתו הינה, כי עובדות כתב האישום אינן מגלות עבירה.

לגישת המבקש, בכל הנוגע לעבירה של התחזות כאדם אחר הרי שהמדובר בעבירה אשר מתגבשת שעה שאדם מתחזה לאחר במטרה להונות, מה שאינו מתקיים במקרה דנן, בנוסף, טוען המבקש כי בחקירתו במשטרה ציין כי התחזה בשמו האמתי.

הטענה השניה נוגעת לסוגיה ולפיה כתב האישום מכיל הן עבירה של הוצאת שיק ללא כיסוי, שהינה נורמה מיוחדת והן עבירה של קבלת דבר במרמה שהינה נורמה כללית.

לגישת המבקש, על פי הדין והפסיקה, לא ניתן להאשימו בשתי העבירות יחד ויש מקום לבטל את עבירת קבלת הדבר במרמה, שהינה העבירה הכללית.

טענתו השלישית של המבקש הינה כי כתב האישום הוגש תוך הפעלת אכיפה בדרנית ואפליה פסולה, שכן בגין עבירה של משיכת שיק ללא כיסוי במקרים דומים, לא הגישה המאשימה כתבי אישום.

תגובת המשיבה:

בתגובתה טענה המשיבה כי דין הבקשה, על כל רבדיה, להידחות.

המשיבה הבהירה כי התערבותו של בית המשפט בשיקול דעתה של התביעה בהעמדה לדין, צריכה להיעשות במקרים נדירים בלבד וזאת בהתאם להלכה הפסוקה.

המשיבה הוסיפה כי מרבית טענותיו של המבקש נוגעות לפן הראייתי, תוך שהביעה מורת רוח מהפניה לחלקים נבחרים בלבד מתוך חומר הראיות, על כן, תוך שציינה כי יש בחומר הראיות המלא כדי להוביל להרשעת הנאשם בעבירות המיוחסות לו, עתרה המשיבה להכריע בבקשה לאחר שמיעת הראיות.

דין והכרעה:

לאחר ששקלתי את טיעוני הצדדים, הגעתי לכלל מסקנה כי דין הבקשה על כל רבדיה להידחות ואנמק.

בטרם אגיע לגופו של עניין, מצאתי לעמוד בקצרה על מושכלות ראשונים ביחס לדוקטרינה זו של 'הגנה מן הצדק'.

דוקטרינת ה'הגנה מן הצדק' נקלטה במשפט הפלילי הישראלי במסגרת ע"פ 2910/94 **ארנסט יפת ואח' נ' מדינת ישראל**, פ"ד נ' (2) 353.

במסגרת ע"פ 4855/02 **מדינת ישראל נ' בורוביץ**, פ"ד נט(6) 776, הורחבה גבולותיה של דוקטרינה זו (להלן: **עניין בורוביץ**):

"...ביטולו של הליך פלילי מטעמי הגנה מן הצדק מהווה אפוא מהלך קיצוני שבית המשפט אינו נזקק

לו אלא במקרים חריגים ביותר. בדרך כלל יידרש הנאשם להראות שהתקיים קשר סיבתי בין התנהגות הנפסדת של הרשויות לבין הפגיעה בזכויותיו, עם זאת אין לשלול אפשרות שהפגיעה בתחושת הצדק וההגינות תיחוס לא להתנהגות שערורייתית של הרשויות, אלא למשל לרשלנותן, או אף לנסיבות שאינן

תלויות ברשויות כל עיקר אך המחייבות, ומבססות, בבירור את המסקנה כי במקרה הנתון לא יהיה ניתן

להבטיח לנאשם קיום משפט הוגן, או שקיומו של ההליך הפלילי יפגע באופן ממשי בתחושת הצדק וההגינות..."

(שם, בעמ' 807).

כן יצוין, כי במסגרת עניין בורוביץ נקבע מבחן בן שלושה שלבים לבחינת החלטה של דוקטרינת ההגנה מן הצדק על מקרה ספציפי:

"...שאלת החלטה של הגנה מן הצדק על מקרה נתון טעונה בחינה בת שלושה שלבים: בשלב הראשון על בית המשפט לזהות את הפגמים שנפלו בהליכים שננקטו בעניינו של הנאשם ולעמוד על עוצמתם במנותק משאלת אשמתו או חפותו. בשלב השני על בית המשפט לבחון אם בקיומו של ההליך הפלילי חרף הפגמים יש משום פגיעה חריפה בתחושת הצדק וההגינות... בשלב השלישי, מששוכנע בית המשפט כי קיומו של ההליך אכן כרוך בפגיעה חריפה בתחושת הצדק וההגינות, עליו לבחון אם לא ניתן לרפא את הפגמים שנתגלו באמצעים מתונים ומידתיים יותר מאשר ביטולו של כתב האישום..."

(שם, עמ' 807-808).

במהלך שנת 2007, עוגנה דוקטרינה זו במסגרת סעיף 149(10) לחוק סדר הדין הפלילי (נוסח משולב) התשמ"ב-1982 (להלן: **החסד"פ**) הקובע כדלקמן:

"לאחר תחילת המשפט רשאי הנאשם לטעון טענות מקדמיות, ובהן -

(10) הגשת כתב האישום או ניהול ההליך הפלילי עומדים בסתירה מהותית לעקרונות של צדק והגינות משפטית".

לגופו של עניין:

באשר לטענתו הראשונה של המבקש, לפיה כתב האישום אינו מגלה עבירה של התחזות כאדם אחר, הרי שהצדדים חלוקים באשר למסד הראייתי הקיים בתיק לעניין זה.

המבקש הפנה כאמור בקצרה את בית המשפט לחלק מהראיות בתיק בעוד המאשימה נמנעה מלעשות כן, במטרה שלא לחבל בהליך העיקרי לטענתה ואולם, ניתן לומר כבר בשלב זה כי קיימת חשיבות של ממש לשמוע ראיות בטרם יוכרע העניין.

זאת ועוד, במסגרת הבקשה עצמה מצוין כי המתלונן בתיק מסר גרסה שונה מזו אשר מסר הנאשם וכי המאשימה בחרה "להאמין למתלונן", דבר המחזק את מסקנתי כי המדובר בעניין ראייתי גרידא.

באשר לטענתו השנייה של המבקש, לפיה לא ניתן לייחס לו במסגרת כתב האישום הן עבירה של קבלת דבר במרמה והן עבירה של הוצאת שיק ללא כיסוי, הרי שגם עניין זה מצריך לטעמי לשמוע ראיות בטרם החלטה.

ודוק, כבר במסגרת הבקשה עצמה מפנה המבקש לחלק מחומר הראיות אשר לגישתו תומך בטענתו תוך שצוין כי

"השיק שנמסר למתלונן לא היה במעמד קבלת הסחורה אלא לאחר זמן מה מיום מסירת הסחורה הלקויה בתור פיקדון ע"פ בקשה מהמתלונן...", דברים אשר אינם מופיעים בכתב האישום ואשר מחזקים את המסקנה כי המדובר שוב, בעניין ראייתי הדורש הכרעה.

למעלה מן הצורך אציין, כי דווקא מציטוט זה שהובא לעיל מטעם המבקש ניתן ללמוד כי אין המדובר בשתי עבירות הנובעות מאותו "מעשה פלילי" לכאורה, היינו, ההתחזות וקבלת הסחורה במרמה נעברו במועד אחר ממועד הוצאת השיק ללא כיסוי ובנסיבות שונות לגמרי.

באשר לטענתו השלישית של המבקש, לפיה המדובר באכיפה בררנית ואפליה פסולה בכל הנוגע לעבירה של משיכת שיק ללא כיסוי, הרי שבעניין זה לא הובאה ולו ראשית ראיה אודות מדיניות המאשימה בתיקים אחרים, לא צוינו מקרים אחרים בהם נמנעה המאשימה מלהגיש כתב אישום ורק מן הטעם הזה היה מקום לדחות את הטענה.

ודוק, גם באשר לת"פ (שלום רמלה) 1704/98 **דהן נ' מדינת ישראל** (פורסם במאגרים המשפטיים) אליו הפנה המבקש תוך שציין כי המדובר בביטול כתב אישום במקרה של עבירות דומות, הרי שאין המדובר כלל באותן עבירות לאלו שכיום בפניי ומכל מקום, המדובר בנסיבות שונות בתכלית מהמקרה שבפניי.

בנוסף, מצאתי להדגיש כי במקרה דנן כתב האישום הוגש כנגד המבקש גם בגין עבירות נוספות של קבלת דבר במרמה והתחזות כאחר ובעניין זה לא עלתה כל טענה של אכיפה בררנית ואפליה ועל כן, מתקשה אני להבין את מהותה של טענת האכיפה הבררנית בנסיבות המתוארות.

סוף דבר:

לאור כל האמור לעיל, הנני דוחה את הבקשה על כל רבדיה, תוך שבהמשך ההליך ולאחר שמיעת הראיות יוכל המבקש להעלותן בשנית.

לפיכך, במסגרת הדיון ביום 27.2.17 יימסר מענה מפורט לכתב האישום.

להודיע לצדדים.

ניתנה היום, כ"ו שבט תשע"ז, 22 פברואר 2017, בהעדר הצדדים.